

**VAXHOLMS
STAD**

Policy för krisberedskap Vaxholms stad

Antagen av kommunfullmäktige 2023-12-15 § 94

Giltighetsperiod: 2026-12-31

För revidering ansvarar: Säkerhetschef

Innehåll

Dokumenthierarki	3
Inledning	3
Kommunövergripande mål	4
Utgångspunkter	4
Ledning av och styrdokument för kommunens krisberedskap	5
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	5
Nämnder, bolag och kommunalförbund	5
Styrdokument	5
Krishantering	7
Krisledningsnämnd	7
Central krisledning	7
Risk- och sårbarhetsanalys	8
Kommunövergripande inriktning för krisberedskap under mandatperioden	9
Informationssäkerhet	9
Kontinuitetsplanering	9
Kriskommunikation	9
Utbildning och övning	9

Dokumenthierarki

I enlighet med dokument "Struktur för kommungemensamma styrande och stödjande dokument i Vaxholms stad" ska kommunfullmäktige i en policy fastslå grunder och värderingar som ska styra kommunens arbete inom ett avgränsat område. En policy definierar principer eller fastslår en inriktning. En policy ska vara ett kortfattat dokument och kan vara grunden för att sedan utfärda riktlinjer, handlingsplaner eller regler inom dess område.

Inledning

Samhällets krisberedskap kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera krisituationer. Syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en överenskommelse med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för kommunernas krisberedskap. I enlighet med den överenskommelsen ska alla kommuner ha ett styrdokument för arbetet med krisberedskap. Policy för krisberedskap utgör detta dokument.

I överenskommelsen finns det fastslaget vilka uppgifter som ska finnas med i styrdokumentet. Styrdokumentet ska antas inom det första året av aktuell mandatperiod och gäller till mandatperiodens slut. Mot ovan gäller detta styrdokument som längst till den 31 december 2027.

Policy för krisberedskap fungerar som ett ramverk för Vaxholms stads arbete med krisberedskap. Syftet är att ge det kommunövergripande arbetet tydlig inriktning och stärka kommunens samlade trygghets- och säkerhetsarbete. Det kommunövergripande arbetet innefattar utöver nämnder även kommunala bolag och kommunalförbund¹ som innehar särskilt ansvar inom arbetet med krisberedskap.

¹ Här ingår exempelvis Storstockholms brandförsvärsförbund, Norrvatten och Roslagsvatten

Kommunövergripande mål

Vaxholms stads samlade trygghets- och säkerhetsarbete ska leda mot kommunfullmäktiges vision om en attraktiv plats att leva och bo på. Invånare i Vaxholm ska under fredstida krissituationer kunna ta del av den kommunala servicen, för vissa delar gäller det även vid höjd beredskap och i krig. Krisberedskapsarbetet utgör också en förutsättning för arbete med det civila försvar.

Vaxholms stads krisberedskapsarbete ska:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Utgångspunkter

För kommunövergripande styrning och hantering av störningar, allvarliga störningar och fredstida krissituationer följer Vaxholms stad det svenska beredskapssystemets tre grundprinciper:

1. **Ansvarsprincipen** – Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden gör det också under en krissituation.
2. **Närhetsprincipen** – En kris ska hanteras där den inträffar och av de aktörer som är närmast berörda och ansvariga.
3. **Likhetsprincipen** – Under en kris ska verksamheten så långt det är möjligt fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden.

Utöver det egna verksamhetsansvaret och de grundläggande principerna har kommunen ett geografiskt områdesansvar på lokal nivå. Kommunen ansvarar för att samordning mellan aktörer som är inblandade i krisberedskapen i det förberedandet skedet, under och efter en extraordinär händelse fungerar. Vaxholms stad ska även verka för att åtgärder som vidtas av dessa aktörer och information som delges invånare under sådana förhållanden samordnas.²

² Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Ledning av och styrdokument för kommunens krisberedskap

Vaxholms stads arbete med krisberedskap ska bedrivas systematiskt och integrerat på både central och lokal nivå och samspela med kommunens ordinarie verksamhetsplanering. Central nivå utgörs av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och lokal nivå utgörs av nämnder, bolag och kommunalförbund.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen. Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och har en särställning bland nämnderna. Dessa två organ utgör central nivå och har till uppgift att inrikta, samordna, stödja, utveckla och följa upp kommunens samlade arbete med trygghet och säkerhet.

Kommunstyrelsen leder arbetet i staden och har ansvaret för att övervaka att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen leder och samordnar även stadens verksamheter och ser till att kommunfullmäktiges riktlinjer efterlevs. Kommunstyrelsen har uppsikt över alla kommunala nämnder och bolag. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för interna säkerhetsfrågor i staden.³

Nämnder, bolag och kommunalförbund

Nämnder, bolag och kommunalförbund ska ta ett mycket omfattande ansvar för arbetet med krisberedskap i sitt verksamhetsansvar. Arbetet ska bedrivas på ett fullgott sätt i enlighet med gällande författningar och kommunens styrning. Nämnder, bolag och kommunalförbund ska även ansvara för att tillsätta resurser i den utsträckning som anses nödvändig.

Styrdokument

Vaxholms stads krisberedskapsarbete styrs av ett antal dokument, se tabell 1. Dessa dokument ska utformas för att möta de krav och förväntningar som återfinns i lagstiftning och överenskommelser mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt Sveriges kommuner och regioner (SKR), med Vaxholms stads förutsättningar i fokus.⁴

³ Vaxholms stads reglemente för kommunstyrelsen

⁴ Kommunernas uppgifter och ersättning för arbete med krisberedskap regleras i en överenskommelse mellan SKR och MSB: Överenskommelse om krisberedskap 2019-2022, förlängd och justerad för kommunernas krisberedskap 2023

Tabell 1: Översikt över dokument som kommunen ska anta och i vissa fall rapportera till Länsstyrelsen.

Dokumentnamn	Beslutsinstans	Beslutas senast	Uppfyller legalt krav
Policy för krisberedskap	Kommunfullmäktige	Senast 31 december under den nya mandatperiodens första år	Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap
Reglemente för krisledningsnämnden	Kommunfullmäktige	Senast 31 december under den nya mandatperiodens första år	Reglemente för krisledningsnämnd
Risk- och sårbarhetsanalys Vaxholms stad 2023–2026	Kommunchef	Senast 31 oktober under den nya mandatperiodens första år	Risk- och sårbarhetsanalys
Krisledningsplan Vaxholms stad 2023–2026	Kommunchef	Senast 31 december under den nya mandatperiodens första år	Plan för hantering av extraordinära händelser
Utbildnings- och övningsplan Vaxholms stad 2023–2026	Kommunchef	Senast 31 december under den nya mandatperiodens första år	Utbildnings- och övningsplan

Krishantering

Vaxholms stads förmåga att förutse, förebygga och motstå oönskade händelser ska vara stark. När en samhällsstörning ändå inträffar ska kommunen vidta rätt åtgärder i tillräcklig utsträckning för att minimera dess konsekvenser, upprätthålla samhällsviktig verksamhet samt säkerställa en snar återgång till normalläge.

Om ordinarie verksamhet inte kan hantera en händelse med egna resurser eller befogenheter kan särskild organisering för krisledning aktiveras. Organisering av krisledning återfinns på politisk nivå (krisledningsnämnd) samt tjänstepersonsnivå (central krisledning).

Krisledningsnämnd

Nämnden ska svara för kommunens uppgifter enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap. Ordföranden i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse i den mening som avses i 4 § lag (2006:544) medför att nämnden ska träda i funktion och beslutar i sådana fall att så ska ske. Krisledningsnämnden regleras i reglemente.⁵

Central krisledning

Oönskade händelser som kräver kommunövergripande ledning och samordning leder till att kommunen aktiverar central krisledning. Central krisledning leds av kommunchef och har kommunens samlade resurser till förfogande. Kommunens krisledning på tjänstepersonsnivå kompletteras med praktiskt stöd i kommunens krisledningsplan⁶.

⁵ Reglemente för krisledningsnämnden

⁶ Krisledningsplan Vaxholms stad 2023-2026

Risk- och sårbarhetsanalys

En förutsättning för kommunens motståndskraft och förmåga att tillhandahålla grundläggande kommunal service är dels kunskap om vilka verksamheter som är samhällsviktiga, dels kunskap om befintliga risker, kritiska beroenden och sårbarheter. Denna kunskap är framförallt ett resultat av det beslutsunderlag som produceras genom kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser.

Vaxholms stad arbetar återkommande med att ta fram risk- och sårbarhetsanalyser som med olika perspektiv, dels en kommunövergripande och separata för berörda nämnder och bolag. Den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen ska uppdateras och rapporteras vart fjärde år.⁷

Kommunchef ansvarar för den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen och kommunledningskontoret utgör ett stöd för nämnderna i genomförandet av verksamhets-specifika risk- och sårbarhetsanalyser. Nämnder och bolag ansvarar för att kontinuerligt under mandatperioden bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys inom ramen för det egna verksamhetsansvaret, och ska därtill även delta aktivt i arbetet med den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen. Metodiken i risk- och sårbarhetsprocessen skall uppfylla de krav som ställs på innehåll och rapportering i de regelverk som styr kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser.⁸

Utöver krav i lagstiftning om risk- och sårbarhetsanalyser ska kommunen bedriva ett systematiskt och kontinuerligt arbete med att identifiera framtida risker, sårbarheter vidta nödvändiga åtgärder för att stärka kommunens motståndskraft.

⁷ LEH (2006:544) 2 kap 1 §

⁸ MSBFS 2015:5 Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser

Kommunövergripande inriktning för krisberedskap under mandatperioden

Inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden 2023-2026 är att reducera risker och åtgärda brister som exempelvis framkommit i kommunens aggregerade risk- och sårbarhetsanalys, som är ett resultat av förvaltningsspecifikt arbete med riskhantering under respektive nämnd.

Kommunen planerar under mandatperioden att fokusera på:

Informationssäkerhet

Informationssäkerhet ska förebygga att information obehörigen röjs, ändras, görs otillgänglig eller förstörs. Informationssäkerhet ska också förebygga annan skadlig inverkan på uppgifter och informationssystem som gäller kommunens kärnverksamhet. Vaxholm stad ska verka för en väl utvecklad och integrerad informationssäkerhet som bidrar till effektiv och ändamålsenlig informationshantering. Informationssäkerhet ska exempelvis möjliggöra digitaliseringsåtgärder, säkra verksamhetsstyrningen och bevara förtroendet från invånarna.

Kontinuitetsplanering

Samhällsviktig verksamhet ska vara robust och kunna garanteras invånaren även under oönskade händelser. Nämnder och bolag ska bedriva ett aktivt arbete med kontinuitetsplanering. Kontinuitetsplaneringen syftar till säkerställning av samhällsviktig verksamhet under omfattande samhällsstörningar och bortfall av särskilt kritiska beroenden. I arbetet med kontinuitetsplanering ska kostnadseffektivitet och vardagsnytta för verksamheten särskilt prioriteras. I arbetet med kontinuitetsplanering ska även kommunens leverantörsbehov tas i beaktning och beredskapsperspektiv ska tas vid upphandling i syfte att öka kraven om robusthet.

Kriskommunikation

Kriskommunikation är en viktig del i kommunens krisberedskap och krishantering. Syftet med riskkommunikation är att sprida saklig och korrekt information under tidskritiska händelser. Det ska bidra till att upprätthålla eller stärka förtroendet för samhället och kommunen som offentlig verksamhet. God riskkommunikation är betydelsefull och en förutsättning för krisledning. Kommunen ska fortsätta uppmärksamma och understryka vikten av god hemberedskap.

Utbildning och övning

Utbildning och övning är vital för utveckling av kommunens robusthet. Förvaltningar ska regelbundet höja den egna förmågan genom utbildning och övning samt följa den av kommunchef beslutade utbildnings- och övningsplanen⁹. Kommunstyrelsen ansvarar för att förtroendevalda och medarbetare får den utbildning och övning som behövs för att lösa kommunens uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

⁹ Utbildnings- och övningsplan Vaxholms stad 2023-2026